TANAGAZO LA SERIKALI NA. 160 la tarehe 22/2/2019

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA

(Sura ya 290)

SHERIA NDOGO

Zimetugwa chini ya kifungu cha 7(1) na 16 (1)

SHERIA NDOGO ZA (ADA NA USHURU) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA ZA MWAKA, 2019.

Jina na mwanzo wa kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Ada na Ushuru) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za Mwaka, 2019 na zitaanza kutumika mara baada ya kutangazwa katika Gazeti la Serikali

Eneo la matumizi

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa kama itaelekezwa vinginevyo;

"Ada" maana yake ni tozo au malipo yanayolipwa kwa ajili ya huduma na vibali vitolewavyo na Halmashauri;

"Afisa Mwidhiniwa" maana yake Afisa yeyote wa halmashauri aliyeidhinishwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

"Halmashauri" maana yake ni Halmashauri ya Manispaa ya Singida

"Gulio" maana yake ni eneo maalum lililotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuuza na kununua bidhaa mbalimbali na litafanyika kwa siku maalum iliyotengwa na Halmashauri.

"Kibali" maana yake ni hati au leseni itakayotolewa na Halmashauri kwa yeyote mwenye shughuli yeyote iliyokusudiwa.

"Kituo cha mabasi" maana yake ni sehemu maalumu iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kupakia na kushusha abiria.

"Madini ya ujenzi" maana yake ni mali ghafi asilia inapatikana katika ardhi, ambayo ni Mchanga, kokoto, mawe na moramu.

"Maegesho" maana yake ni sehemu maalumu iliyotengwa na kuidhinishwa na Halmashauri kwa ajili ya kuegesha chombo cha usafiri kwa muda.

"Mazao ya Biashara" maana yake ni mazao yaliyopewa kipaumbele kama mazao ya biashara yatajumuisha pamoja na Alizeti, ulezi, korosho, vitunguu, nyanya, na mboga mboga ~~za~~ aina mbalimbali.

"Mazao ya chakula" maana yake ni mazao yaliyopewa kipaumbele kuwa mazao kwa ajili ya chakula. Mazao hayo ni kama vile Mtama, uwele, mahindi na mchele, pamoja na mazao ya mizizikama vile Mihogo na Viazi.

"Mazao ya Misitu" maana yake ni kama ilivyotafsiriwa katika sheria ya Misitu Na. 14 ya Mwaka 2002 chini ya kifungu cha 2.

"Mkurugenzi" maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Manispaa ya Singida au Afisa yeyote atakayeteuliwa kwa wakati huo kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

"Mnada" maana yake ni eneo maalum lilotengwa na Halmahauari kwa ajili ya kuuzia na kununua mifugo katika siku iliyoidhinishwa na Halmashauri.

"Mtendaji" maana yake ni:-

(a) Linapotumika kuhusiana na kata maana yake ni Mtendaji wa Kata.
(b) Linapotumika kuhusiana na Mtaa au Kijiji, maana yake ni Mtendaji wa Mtaa au Kijiji.

"Soko" maana yake ni sehemu maalum iliyotengwa na Halmashauri kwa ajili ya kuuza na kununua bidhaa.

"Ushuru" maana yake ni malipo yanayolipwa kwa ajili ya kupata huduma au kuendesha biashara kwenye eneo la Halmashauri;

"Vibanda" maana yake ni vibanda vya biashara vilivyojengwa katika viwanja vinavyomilikiwa na Halmashauri au watu binafsi;

"Wakala" maana yake ni mtu, taasisi, kampuni au Asasi iliyoteuliwa kwa niaba ya Halmashauri kukusanya ushuru wa

Halmashauri;

"Waziri" maana yake ni waziri mwenye dhamana ya serikali za mitaa.

Utozaji wa Ada na Ushuru

4. (1) Halmashauri itatoza Ada na Ushuru kwa ajili ya huduma, vibali na leseni zitolewazo kama zilivyooneshwa kwenye Jedwali la Kwanza la Sheria Ndogo hizi

(2) Ada chini ya Sheria Ndogo hizi itapaswa kulipwa kabla ya huduma kutolewa.

(3) Halmashauri au wakala atatoa stakabadhi yenye nembo ya Halmashauri kama kielelezo cha malipo ya Ushuru. Stakabadhi itakayotolewa ni lazima iwe ya mashine ya Kieletroniki.

Wajibu wa kulipa ada au ushuru

5. Itakuwa ni wajibu wa kila mtu au kampuni anayestahili kulipa Ada au Ushuru utozwao kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kulipa Ada au Ushuru kama ilivyoelekezwa kwenye Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi.

Ukusanyaji wa ada na ushuru

6. (1) Ikiwa mtu yeyote anayetakiwa kulipa Ushuru atashindwa kulipa ndani ya muda unaotakiwa kulipa, Halmashauri inaweza kukusanya ushuru huo kwa njia ya kufungua kesi ya madai mahakamani.

(2) Bila ya kuathiri masharti yaliyowekwa katika kifungu cha 6 (1) Halmashauri inaweza kukusanya madeni ya Ushuru kwa njia ya kukamata na kushikilia mali zinazohamishika za mdaiwa zenye thamani sawa na deni la Ushuru unaodaiwa au kufunga Biashara hadi hapo ada na/au ushuru utakapolipwa.

(3) Baada ya siku kumi na nne (14) kupita tangu tarehe ya kukamata mali za mdaiwa, Halmashauri itakuwa na uwezo wa kuziuza mali hizo kwa njia ya mnada.

(4) Mali zilizokamatwa zitauzwa baada ya Mkurugenzi kutoa taarifa ya maandishi ya siku ishirini na moja (21) ya kusudio la kuuza mali hizo. Baada ya siku ishirini na moja kuisha, Halmashauri itauza mali hizo baada ya kupata idhini ya mahakama.

Wakala

7. (1) Halmashauri inaweza kumteua wakala wa kukusanya Ushuru kwa ajili ya eneo lote au sehemu ya Halmashauri.

(2) Halmashauri inaweza kutangaza Zabuni ya ukusanyaji Ushuru kwa kuingia mkataba na wakala atakayeshinda zabuni hiyo.

(3) Wakala huyo atawajibika kukusanya Ushuru huo ikiwa ni mtu binafsi, kampuni, au taasisi, kutegemea na mkataba utakaosainiwa na wakala huyo na Halmashauri

(4) Wakala atakayeteuliwa na Halmashauri kutekeleza jukumu lolote chini ya Sheria Ndogo hizi atawajibika kusimamia ukusanyaji wa Ushuru huo kwa viwango vilivyoainishwa katika Sheria Ndogo hizi na atakuwa na uwezo wa kumshitaki mtu yeyote atakayeshindwa kwa makusudi kulipa Ushuru anaotakiwa kulipa.

Wajibu wa wakala

8. Wakala atakuwa na majukumu yafuatayo kwa Halmashauri;-

(a) kukusanya na kupokea ushuru kwa viwango vilivyoainishwa katika Sheria Ndogo hizi kwa niaba ya Halmashauri katika eneo ambalo ameteuliwa kukusanya ushuru husika;

(b) kuwasilisha makusanyo yote anayowajibika kukusanya kwa kuzingatia mkataba alioingia na Halmashauri

(c) kutoa taarifa kwa Halmashauri kuhusiana na mtu yeyote ambaye kwa makusudi amekataa au ameshindwa kulipa Ushuru husika; na

(d) pale inapowezekana kuishauri Halmashauri juu ya kuboresha ukusanyaji wa Ushuru;

(e) kutoa takwimu sahihi za walipaji katika chanzo cha mapato alichopewa kukusanya.

Kutowajibika kwa Halmashauri Wajibu wa kila mtu

9. Halmasahuri haitawajibika kwa hasara yoyote na kwa namna yoyote ile itakayo tokea aidha wakati wa kukusanya madeni au kwa mali zitakazokamatwa na kushikiliwa na Halmashauri isipokuwa kama hasara hiyo imesababishwa na

watumishi wa Halmashauri.

10. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila Mfanyabiashara ndani ya Halmashauri kuendesha shughuli zake za biashara katika maeneo yaliyoidhinishwa na Halmashauri kufanyia biashara husika na kulipa ushuru kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

(2) Itakuwa ni wajibu wa kila kampuni, mfanyabiashara, mmilki wa vyombo vya moto kuegesha chombo chake katika maeneo yaliyoidhinishwa na Halmashauri.

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba ya kulala wageni (guest house) kulipa uhuru wa Hotel kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Halmashauri.

Marufuku

11. (1) Ni marufuku kwa mtu yeyote kuegesha chombo chochote cha moto (magari, pikipiki ya miguu mitatu, na pikipiki) katika eneo ambalo halijatengwa kwa ajili ya maegesho, ndani na nje ya kituo cha mabasi kinachomilikiwa na Halmashauri.

(2) Ni marufuku kwa mtu yeyote kuharibu miundombinu ya ndani au nje ya kituo cha mabasi au maegesho ya magari.

(3) Mtu yeyote atakayeharibu miundombinu yeyote ndani au nje ya kituo cha mabasi au eneo la maegesho atalazimika kutengeneza au kurudisha katika hali yake ya awali.

Makosa

12. (1) Itakuwa ni kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi endapo mtu yeyote;-

(a) atakataa au atashindwa kutii agizo lolote atakalopewa na Afisa Mwidhiniwa

(b) atakataa au atajaribu kukataa kulipa Ada na/au Ushuru;

(c) atashawishi mtu, watu, au kundi la watu kukataa kulipa Ushuru;

Kufifilisha kosa

(d) atakwepa au kujaribu kukwepa kulipa Ushuru;

(e) atamzuia Afisa Mwidhiniwa kutekeleza majukumu yake kisheria.

13. Mkurugenzi atakuwa na uwezo wa kufifilisha kosa kwa kumtoza faini mtu yeyote aliyetenda kosa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kiasi kisichopungua shilingi laki mbili (200,000/=) na

kisichozidi shilingi laki tano (500,000/=) endapo mkosaji atakiri kosa na kuwa tayari kujaza fomu maalum iliyoambatishwa katika Jedwali la Pili la Sheria Ndogo hizi.

Adhabu

14. Mtu yeyote atakayekwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini ya kiasi kisichopungua laki mbili (200,000/=) na kisichozidi milioni moja (1,000,000/=) au kifungo kisichopungua mwaka mmoja na kisichozidi miaka miwili au vyote kwa pamoja.

Kufutwa kwa G.N. No. 174 /1998, G.N. No. 172/1998 G.N.Na. 431 /2004, G.N Na. 84/2008, G.N Na. 85/2008, G.N Na. 222/2008, na G.N Na. 340/2011

15. Sheria Ndogo hizi zinafuta Sheria Ndogo zifuatazo:

(a) Singida Town Council (Fees & Charges) (Amendment) by laws 1998. G.N. No. 174 published on 17/04/1998

(b) The Singida Town Council (Bus Station) By law 1998 G. N. No. 172 published on 17/04/1998

(c) Sheria Ndogo (Ada ya Kituo cha Mabasi) (marekebisho) ya Halmashauri ya Mji wa Singida, 2004. Tangazo laSerikali Na. 431 la tarehe 22/10/2004.

(d) Sheria Ndogo za Halmashauri ya Manispaa ya Singida (Ada na Ushuru) (marekebisho) za mwaka 2007. Tangazo laSerikali Na. 84 la tarehe 20/06/2008.

(e) Sheria Ndogo za Halmashauri ya Manispaa ya Singida (Ushuru wa Matangazo) (marekebisho) za mwaka 2007. Tangazo la Serikali Na. 85 la tarehe 20/06/2008.

(f) Sheria Ndogo za Halmashauri ya Manispaa ya Singida (Kodi ya Pango na Ushuru wa meza) (marekebisho) za mwaka 2008. Tangazo la Serikali Na. 222 la tarehe 17/10/2008.

(g) Sheria Ndogo za (Ada na Ushuru) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za mwaka 2011. Tangazo la Serikali Na. 340 la tarehe 7/10/2011.

JEDWALI LA KWANZA
Limetungwa chini ya kifungu cha 4(1)

SEHEMU: A
ADA YA KUKODI MAJENGO YA HALMASHAURI

AINA YA JENGO	KIWANGO CHA ADA (Shi
Ukumbi wa Halmashauri	
(a) Ukumbi Mkubwa	250,000/= kwa siku
(b) Ukumbi mdogo	150,000/= kwa siku

SEHEMU: B
ADA ZA MATANGAZO YA BIASHARA NA PROMOSHENI

AINA YA TANGAZO	KIWANGO CHA ADA (Shilingi)
Matangazo yatakayo bandikwa kwenye magari	5000 kwa siku
Matangazo kwa njia ya nyimbo au kipaza sauti	20,000 kwa siku
Matangazo kwa kutumia vitambaa (cloth Banners)	
a) Upande mmoja	5,000 kwa siku
b) Pande mbili	10,000 kwa siku
Ada ya kibali cha kuweka bango la matangazo	10,000/=

SEHEMU: C
USHURU WA KUEGESHA MAGARI YANAYOINGIA KATIKA MAGULIO, MASOKO NA MINADA.

AINA YA GARI	USHURU KWA SIKU (Shilingi)
basi kubwa la abiria	1,500/=
Magari madogo (hiace)	1,000/=
Taxi	500/=
Pikipiki na pikipiki ya magurudumu matatu	200/=
Magari binafsi yasiyo ya biashara	500/=
Gari dogo la mizigo chini ya tani 7	2,000/=
Gari kubwa la mizigo zaidi ya tani 7	3,000/=

SEHEMU: D
USHURU WA KITUO CHA MABASI YA ABIRIA

AINA YA MABASI	KIWANGO CHA USHURU (Shilingi)

Mabasi madogo (Abiria kati ya watano hadi kumi	1,000/= kwa siku
Mabasi madogo (Abiria kati ya kumi na moja hadi thelatini)	2,000/= kwa siku
Mabasi ya kati	2,500/= kwa siku
Mabasimakubwa	3,000/= kwa siku
Magari ya Biashara	3,000/= kwa siku
Magari ya watu binafsi	500/= kwa siku
Ushuru wa kuingia stendi Kuu (Misuna) kwa watu wasio na tiketi.	200/= kila anapoingia
Pikipiki kuingia stendi Kuu ya Mabasi (Misuna)	1,000/= kwa siku
Pikipiki ya miguu mitatukuingia stendi Kuu ya Mabasi (Misuna)	1,500/= kwa siku
Pikipiki ya miguu mitatu kuingia na kutoka stendi kuu ya mabasi	300/= kwa siku
Pikipiki kuingia na kutoka stendi kuu ya mabasi	200/= kwa siku
Uuzaji wa Biashara ndogo ndogo ndani stendiKuu ya Mabasi(Misuna)	1,000/= kwa siku
Toroli za kubeba mizigo (mikokoteni) ndani ya Stendi Kuu ya Mabasi(Misuna)	1,000/= kwa siku
Ada ya kulipia tangazo ndani ya stendi Kuu ya Mabasi (Misuna)	500/= kwa kila tangazo
Ada ya huduma ya choo	300/= kwa kila huduma
Ada ya huduma ya bafu	500/= kwa huduma

SEHEMU:E

USHURU WA KULAZA GARI KITUO CHA MABASI

AINA YA GARI	KIWANGO CHA USHURU (Shilingi)
Magariya Abiria	3,000/= Kwa siku
Magari Binafsi	2,000/=Kwa siku

Piki Piki na pikipiki ya miguu mitatu	500/= Kwa siku
Baiskeli	300/= Kwa siku
Malori	5,000/= Kwa siku

SEHEMU: F
USHURU WA MAEGESHOYA MAGARI

AINA YA GARI	KIWANGO CHA USHURU KWA (shilingi)
Kuegesha malori maeneo ya mjini	2,000/= kwa siku
Kuegesha magari binafsi (Private Car)	500/= kwa masaa matatu
Maegesho maalum kwa mtu binafsi	50,000/= kwa mwezi
Maegesho maalum kwa makampuni	300,000/= kwa mwezi

SEHEMU: G
USHURU WA MIFUGO MINADANI

AINA YA MIFUGO	KIWANGO CHA USHURU (Shilir
Ng'ombe	@ 5,000/=
Mbuzi	@ 1,500/=
Kondoo	@ 1,500/=
Kuku /Bata	@ 50/=
Punda	@ 5,000/=

SEHEMU:H
ADA YA UKAGUZI WA NYAMA

Aina ya Mifugo	Kiwango cha Ada(Shi
Ng'ombe	@ 5,000/=
Mbuzi	@ 2,000/=
Kondoo	@ 2,000/=
Nguruwe	@ 5,000/=
Kuku	@200/=

SEHEMU:I
USHURU KATIKA MASOKO, MAGULIO NA MINADA.

AINA YA BIASHARA	USHURU KWA SIKU (Shilingi)
Biashara za nguo za madukani	1,000/=
Biashara ya viatu vya mitumba	1,000/=
Biashara ya mama lishe	1,000/=
Biashara ya vileo	1,000/=
Biashara ya kuuza nyama	1,000/=
Michezo mbalimbali katika soko	1,000/=
Biashara za bidhaa za urembo	1,000/=
Biashara ya vyombo vya ndani	1,000/=
Bisahara ya samaki mbalimbali	
(a) Samaki wabichi	6,000/= kwa bello
(b) Samaki wakavu	1,000/= kwa tenga
(c) Dagaa	500/= kwa gunia
Minada ya hadhara (auctioner's	5,000/=

charge)	
Biashara ya nguo za mitumba	1,000/=
Mazao yote ya chakula na biashara	Asilimia 3% ya bei ya kununulia
Matunda	20,000/= kwa lori
Viazi mviringo	1,000/= kwa gunia

SEHEMU: J

ADA YA KUZINGIRA, KUWEKA MAJUKWAA NA MATUMIZI YA BARABARA

AINA	Maeneo ya kati kati mwa Mji	Maeneo Mengine (Pembezoni) (Shilingi)
Ada ya kuzingira na kuweka majukwaa	3,000/= kwa futi moja ya mraba kwa tukio	1,500/= kwa futi moja ya mraba kwa tukio
Ada ya kukata barabara		
(a) Lami	100,000/= kwa tukio	100,000/= kwa tukio
(b) Changarawe	60,000/= kwa tukio	60,000/= kwa tukio
(c) Udongo	30,000/= kwa tukio	30,000/= kwa tukio
Ada ya kufunga barabara	600/= kwa mita moja ya mraba kwa siku	600/= kwa mita moja ya mraba kwa siku

SEHEMU: K

ADA ZA BURUDANI	(Shilingi)
Aina ya burudani na utamaduni	Ada na ushuru wa kibali
Mziki wa disko	50,000/= kwa tukio
Muziki na dansi	50,000/= kwa tukio
Burudani msanii binafsi	30,000/= kwa tukio
Burudani kikundi	40,000 /= kwa tukio
Taasisi/ kampuni	50,000/= kwa tukio
maigizo ya mazingaombwe kwa siku moja	20,000/= kwa tukio
kuonyesha video au sinema kwa siku moja	30,000/= kwa mwezi
Leseni ndogo kwa waganga wa kienyeji	100,000/= kwa mwaka
Matangazo au promosheni	50,000/= kwa tukio
Mshindano ya urembo (miss)	100,000/= kwa tukio
Salon	5,000/= kwa mwezi
Wasambazaji wa kebo (cables)	50,000/= kwa mwezi
Muziki wa taarabu	20,000/= kwa kila tukio
Vituo vya Tv, na radio	10,000/= kwa mwezi
Vituo vya magazeti	5,000/= kwa mwezi
Mchezo wa puli (pool table)	100,000/= kwa mwezi
Wamiliki wa kumbi za	30,000/= kwa mwezi

burudani	
Kupiga picha za video	5000/= kwa tukio
Burudani nyinginezo	10,000/= kwa kila tukio
Usajili wa vikundi vya sanaa	75,000/=kwa mwaka
Michezo ya bahati na sibu	100,000/=kwa mwezi
Matangazo ya kuuza dawa za	30,00/= Kwa tukio
Asili	200,000/= kwa mwaka
Mapromota	

SEHEMU: L
USHURU WA MADINI YA UJENZI

LORI	KIASI CHA USHURU
Lori Tani 0 – 7	5, 000/= kwa tripu
Tani 8 -10	7,000/= kwa tripu
Tani 11 nakuendelea	10,000/= kwa tripu

SEHEMU: M
LESENI ZA UVUVI

AINA	KIASI CHA USHURU
Ada ya fomu ya maombi ya Leseni	10,000/= Kwa mwaka
Kusajili chombo cha uvuvi	10,000/= Kwa mwaka
Leseni ya chombo cha Uvuvi	15,000/= Kwa mwaka
Leseni ya Uvuvi	20,000/= Kwa mwaka

SEHEMU: N
ADA YA MABADILIKO YA MATUMIZI YA ARDHI

AINA YA JENGO	KIASI (Shilingi)
Makazi kuwa Biashara kwa kila Nyumba	40,000/=
Makazi kuwa kituo cha mafuta kwa kila kituo	500,000/=
Kugawanya kiwanja au shamba kwa kila shamba au kiwanja	25,000/=
Kuhakiki Milki kwa kila milki	40,000/=

SEHEMU: O
ADA YA KUOMBA ZABUNI

AINA YA ZABUNI	KIASI CHA ADA Kwa kila ombi (Shilingi)
Uwakala	100,000/=
Zabuni ndogo ndogo milioni 1 – 200 milioni	100,000/=
Zabuni za kati milioni 201 – 800	150,000/=
milioni	200,000/=
Zabuni kubwa milioni 801	5,000/=
nakuendelea	2,000/=
Ada ya maombi ya leseni ya	5,000/=
Biashara	
Ada ya maombi ya leseni za vileo	
Ada ya maombi ya upangaji vibanda, vizimba, koski na m	

SEHEMU: P
USHURU WA MAZAO

AINA YA MAZAO	KIASI CHA ADA (Shilingi)
Mazao ya chakula	3% ya bei ya kununulia
Mazao ya biashara	3% ya bei ya kununulia
Matunda lori moja	15,000/=
Ushuru wa Mashudu	300/= kwa gunia

SEHEMU: Q
VIBALI NA USAJILI

AINA YA BIASHARA	MAENEO YA KATI YA MJI	MAENEO MENGINE (Shilingi)
Kibali cha kuweka kontena la Biashara	100,000/= kwa mwaka kwa kila kontena	50,000/= kwa mwaka kwa kila kontena
Kibali cha kuweka kioski	60,000/= kwa mwaka kwa kila kioski	30,000/= kwa mwaka kwa kila kioski
Usajili wa Taxi	30,000/= kwa mwaka kwa kila Taxi	30,000/= kwa mwaka kwa kila Taxi

SEHEMU: S
BIASHARA NDOGO NDOGO AMBAZO ZIMERASMISHWA LAKINI HAZIJAFIKIA KIWANGO CHA KUWA NA LESENI YA BIASHARA

AINA	MAENEO YA KATI YA MJI	MAENEO MENGINE (Shilingi)
Kioski cha biashara	50,000/= kwa mwaka	25,000/= kwa mwaka

SEHEMU: T
USHURU WA HOTELI (NYUMBA ZA KULALA WAGENI)

AINA YA NYUMBA YA KULALA WAGENI	KIASI CHA USHURU (Shilingi)

JEDWALI LA PILI

Limetungwa chini ya kifungu cha 13.

KUFIFILISHA KOSA

Mimi .....Nakiri KWA HIARI YANGU MWENYEWE mbele ya ....ambaye ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Manispaa ya Singida, kwamba mnamo tarehe ..... ya mwezi .....Mwaka .....nilitenda kosa la kukiuka masharti ya kifungu cha ..... cha Sheria Ndogo za (Ada na Ushuru) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za mwaka, 2018.

Kwa Mamlaka aliyopewa Mkurugenzi wa Halmashauri, niko tayari kulipa kiasi cha Ada au Ushuru ninaodaiwa pamoja na faini.

NATHIBITISHA KWAMBA MAELEZO HAPO JUU NI YA KWELI NA NIMEYATOA KWA HIARI YANGU KADRI YA UFAHAMU WANGU.

Leo tarehe ..... ya Mwezi.....Mwaka .....
Jina .....
Saini .....
Mbele ya:
Jina ..... Cheo .....
Saini .....

Nembo ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida imewekwa katika Sheria Ndogo hizi kufutia Azimio la Baraza la Halmashauri lililoketi tarehe 15 Agosti 2017 katika ukumbi wa Halmashauri na Nembo hiyo iliwekwa mbele ya

BRAVO KIZITO LYAPEMBILE
Mkurugenzi wa Manispaa ya Singida

GWAE CHIMA MBUA
Mstahiki Meya wa Manispaa ya Singida

NAKUBALI

Dodoma
12 Februari, 2019

SELEMANI S. JAFO (MB)
Waziri wa Nchi-or- Tamisemi

TANGAZO LA SERIKALI NA. 159 la tarehe 22/2/2019

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA MIJI)

(SURA YA 288)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 89

SHERIA NDOGO ZA (AFYA NA USAFI WA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA ZA MWAKA, 2019

SEHEMU YA KWANZA
UTANGULIZI

Jina na Mwanzo wa kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za Mwaka, 2019 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.

Eneo la Matumizi

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida.

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa pale itakapoelezwa vinginevyo:-

"Afisa Mwidhiniwa" maana yake Afisa yeyote wa halmashauri aliyeidhinishwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

"Afya" maana yake ni hali timilifu ya kimwili, kiakili na kijamii.

"Eneo la wazi "maana yake ni eneo lililo chini ya Halmashauri ambalo limekatazwa kufanyia shughuli ambayo haihusiani na matumizi yaliyokusudiwa.

"Halmashauri" maana yake ni Halmashauri ya Manispaa ya Singida;

"Hati ya usafi" maana yake ni hati itakayotolewa na Afisa

Mwidhiniwa inayothibitisha kukaguliwa kwa maeneo yote yaliyotajwa katika Sheria Ndogo hizi kulingana na Kanuni za Afya.

"Jengo la biashara" maana yake ni jengo lolote lililojengwa na kuidhinishwa na Halmashauri kufanya biashara iliyokusudiwa.

"Mkurugenzi" maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Manispaa ya Singida pamoja na Afisa yeyote atakayeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

"Taka hatarishi"maana yake ni taka zenye sumu

"Ufugaji wa ndani" maana yake ni ufugaji wa mifugo ndani kwenye chumba maalum katika eneo la mfugaji

"Vyanzo vya maji" maana yake ni maziwa, mabwawa, visima vya aina zote, chemichemi za mito, maji ya mvua.

"Soko'' maana yake eneo lililowekwa na Halmashauri ambalo linatambulika kisheria kufanyia shughuli za biashara.

"Wakala" maana yake ni mtu binafsi au kikundi cha watu, kampuni, taasisi au shirika aliyeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

SEHEMU YA PILI
USAFI WA MAZINGIRA

Wajibu wa kufanya usafi wa mazingira

4.-(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi au Mfanyabiashara anayemiliki eneo la nyumba kuhakikisha kwamba anafanya usafi wa mazingira yanayozunguka makazi au eneo lake kwa kuhakikisha kwamba;

(a) majani yanayozunguka nyumba yake yanakatwa au kupaliliwa katika eneo lote hadi mwanzo wa mipaka ya barabara ya mbele ya nyumba yake au eneo lake;

(b) takataka zote zitakusanywa, kuhifadhiwa na kupelekwa katika eneo lililoruhusiwa na Halmashauri;

(c) mazingira yanayozunguka eneo la nyumba yake yanakuwa safi

wakati wote.

kushiriki shughuli za usafi wa mazingira

5.-(1) Halmashauri imetenga kila siku ya Jumatano ya kila wiki na Jumamosi ya wiki ya mwisho ya kila mwezi kuwa ni siku za wananchi kushiriki katika shughuli za usafi wa mazingira katika maeneo ya Halmashauri.

(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mwananchi kuhakikisha kwamba anashiriki katika shughuli za usafi wa mazingira katika siku maalum zilizopangwa na Halmashauri na mwananchi atakayekataa kushiriki katika shughuli za kufanya usafi atakuwa ametenda kosa.

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au kiwanja au eneo lolote ambalo halijaendelezwa kufanya usafi katika eneo hilo mara kwa mara.

Mimea Mirefu mjini

6. Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kupanda au kuotesha mazao au mimea mirefu katika maeneo ya mjini pamoja na maeneo mengine yaliyozuiliwa na Halmashauri.

Usafi wa mifereji ya maji ya mvua.

7. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba kuondoa uchafu kama vile mchanga, majani, nyasi au vitu vingine vinavyofanana na hivyo kwenye mfereji wa maji ya mvua unaozunguka au kupita kando ya nyumba yake au eneo la biashara yake, kiwanja chake na kuhakikisha mfereji huo unakuwa msafi, na imara siku zote.

Kusakafia mbele ya jingo

8. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba kuweka sakafu ngumu sehemu ya waenda kwa miguu "pavement" mbele ya nyumba au biashara yake kwa kadri atakavyoelekezwa na Halmashauri.

(2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuweka biashara ya aina yoyote aidha kwa kuuza au kwa maonyesho katika mfereji au katika pavement au pembeni mwa barabara.

Uwekaji taa za nje ya nyumba Kupaka rangi majengo

9. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba, mpangaji au mfanyabiashara kuweka taa yenye mwanga nje ya jengo analoishi au analolitumia kwa shughuli yoyote na atatakiwa kuiwasha wakati wa usiku.

10. Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au mpangaji au mfanyabiashara kuhakikisha kwamba anapaka rangi nyumba

yake au duka lake ndani na nje kila itakapochakaa.

Wajibu wa kuondoa na kudhibiti mazalia ya mbu.

11. Itakuwa ni wajibu wa mmiliki wa nyumba kuhakikisha kuwa hakuna mkusanyiko wa maji, maji machafu, takataka au kitu chochote cha majimaji au kigumu ambacho kinaweza kuruhusu kuwepo kwa mazalia ya mbu au wadudu wengine wenye madhara kwa afya ya binadamu.

Biashara ya matunda

12. (1)Itakuwa ni wajibu wa kila Mfanyabiashara wa matunda, mbogamboga kuhakikisha kuwa ana chombo maalum cha kuhifadhia maganda au mabaki ya matunda na mbogamboga.

(2) Ni marufuku mtu yeyote kufanya biashara ya matunda, mbogamboga au miwa pembeni mwa barabara au katika maeneo yasiyoruhusiwa.

Upulizaji dawa

13. Ni marufuku kwa mtu yeyote kuendesha biashara ya upuliziaji dawa "Fumigation" au biashara ya kuuwa wadudu au wanyama waharibifu katika nyumba yoyote au mahali popote bila kuwa na cheti cha taaluma kinachotambuliwa na Serikali na awe na leseni hai kutoka Halmashauri.

Matengenezo ya magari, pikipiki na mitambo Kuegesha magari mabovu

14. (1) Matengenezo ya magari, pikipiki na mitambo yatatakiwa kufanyika kwenye karakana, gereji au maeneo yaliyoruhusiwa baada ya kupata kibali rasmi kutoka Halmashauri.

(2)Ni marufuku kwa mtu yeyote kuegesha magari mabovu kwenye njia ya miguu, mtaa, uchochoro, mtaro, maeneo ya wazi, barabarani na kusababisha adha kwa wakazi au watumiaji wa njia hiyo.

(3) Ni marufuku kwa mtu yeyote kutengeneza gari, pikipiki au mtambo wowote katika eneo la makazi, eneo la wazi au eneo ambalo halikutengwa kwa shughuli hiyo.

SEHEMU YA III
UIMARISHAJI WA AFYA

Usalama wa maji ya kunywa. Utengenezaji, na uuzaji vyakula.

15. Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi kuhakikisha kwamba maji yote yanayotumika kwa kunywa ni safi na salama kwa kuyachemsha au kuweka dawa ya kutibu maji bila kujali yametoka kwenye chanzo gani cha maji.

16. (1) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kutengeneza, kuchoma, kupima, kuchemsha au kuuza chakula cha aina yoyote

mahali popote mtaani, uchochoroni, magengeni au kwenye nyumba yoyote mpaka awe ametimiza masharti na kanuni za afya na amepata kibali kutoka Halmashauri.

Uuzaji vyakula vilivyopi-kwa.

(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu anayeendesha biashara ya vyakula vya kupikwa au kukaangwa kuhakikisha kwamba vyakula hivyo vinahifadhiwa kwenye sanduku lililotengenezwa kwa mbao safi ,aluminiam na kuwekwa kioo kuzuia nzi, vumbi na wadudu waletao madhara kwa afya kwa binadamu.

Usalama wa vyakula.

(3) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuuza vyakula visivyopikwa vikiwa vimewekwa chini, vyakula vyote vitatakiwa kuwekwa juu ya meza.

Uzuiaji wa shughuli mbalimbali wakati wa Magonjwa ya mlipuko

17. (1) Afisa Mwidhiniwa atamshauri Mkuu wa Wilaya kutoa amri ya kuzuia shughuli yoyote isifanyike kama vile utengenezaji wa vyakula, pombe, mijumuiko, sherehe na mikusanyiko yoyote kwa kutangaza kwa njia ya kipaza sauti, maandishi, au kupitia vyombo vya habari endapo atakuwa na sababu ya kuamini kwamba shughuli hiyo inaweza kusababisha kuenea kwa magonjwa ya mlipuko na kuleta athari kwa maisha ya binadamu.

Ukamataji wa vyombo vilivyotu-mika kuhifadhia chakula.

(2) Vyakula, vyombo na vifaa vingine vyovyote vitakavyokamatwa baada ya kutolewa amri ya kuzuia kufanyika kwa shughuli hiyo, ambavyo vitakuwa vimetumika kutunzia, kubebea, kuhifadhia na kusafirishia vitaharibiwa na Halmashauri haitahusika na gharama zozote zitakazotokea wakati wa utekelezaji wa amri hiyo.

(3) Mtu yeyote atakayekataa kutii amri iliyotolewa atakuwa ametenda kosa.

Maduka ya nyama

18. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa duka la kuuzia nyama (Bucha) kuhakikisha kwamba duka lake;

(a) ni jengo la kudumu lililosakafiwa kwa tarazo nyeupe hadi urefu wa futi 6 kutoka usawa wa sakafu,

(b) lina maji safi, magogo na misumeno ya kukatia nyama;

(c) lina kabati ya vioo na jokofu la kuhifadhia nyama; sehemu za mizani;

(d) kuna pipa la kuhifadhia taka taka;.

(e) muuzaji ana vazi jeupe pamoja na Apron nyeupe;

(f) muuzaji anapima afya kila baada ya miezi sita

Kuchinja na kuuza nyama mahali pasiporuhusiwa.

(2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuchinja, au kuuza nyama ya aina yoyote katika maeneo yasiyokuwa machinjio au maduka ya nyama au katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri.

(3) Itakuwa ni marufuku kuuza nyama isiyokaguliwa na Afisa Mwidhiniwa

Ufugaji mjini

19. (1)Ufugaji unaoruhusiwa ni wa ndani (zero grazing) kwenye zizi na kwa kuzingatia idadi ya mifugo inayoruhusiwa au katika maeneo yaliyotengwa kama malisho ya mifugo.

Usafi wa zizi

(2) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuacha mifugo au kusababisha mifugo kuachwa kuzurura hovyo mitaani, barabarani au kuchungwa kwenye eneo lolote lisiloruhusiwa.

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mfugaji kuhakikisha kwamba sehemu anayotumia kufugia;

(a) inakuwa katika hali ya usafi wakati wote;

(b) anakusanya uchafu wowote utokanao na wanyama kama vile kinyesi, manyoya na nyasi au mabaki ya vyakula na kwenda kutupwa kwenye dampo au kupelekwa shambani kama mbolea.

Uendeshaji wa biashara ya Hoteli na Hosteli.

20. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba za kulala wageni na hosteli au nyumba za biashara kuhakisha anapata kibali kutoka Halmashauri kabla hajaanza biashara,

(2)

Endapo mmiliki hajakidhi masharti ya kiafya Halmashauri inaweza kuzuia kibali cha kuendesha biashara ya hoteli au hosteli mpaka hapo mmiliki atakapokuwa amekidhi masharti ya kiafya yaliyotolewa na Halmashauri.

Mahitaji Ya nyumba ya wageni na Hosteli

(3) Kibali cha kuendesha biashara ya nyumba ya kulala wageni, mgahawa, Hoteli na Hosteli kitatolewa baada ya Halmashauri kujiridhisha kuwa mahitaji yafuatayo yamezingatiwa;-

(a) mwanga na hewa ya kutosha;

(b) nafasi na vifaa (samani) za kutosha;

(c) uimara wa jengo;

(d) mfumo wa uondoshaji wa maji taka, miminika na taka ngumu;

(e) usafi wa jumla wa jengo na vifaa vyake;

(f) utoshelezaji wa vyoo na mabafu kwa jinsia zote;

(g) vifaa vya zima moto.

(h) tanki la kuhifadhia maji safi; na

(i) vyoo na bafu vimesakafiwa kwa vigae au marumaru na kuta zake zimewekwa vigae kiasi cha futi sita toka usawa wa sakafu.

Upimaji wa afya

21. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mhudumu wa hoteli, mgahawa, baa, bucha sehemu za kuokea mikate, nyumba za kulala wageni, grosari au mtu yeyote anayetengeneza chakula kwa ajili ya kuuza kupima afya kila baada ya miezi sita na watalipa ada ya upimaji wa afya kiasi cha shilingi elfu Kumi na Nane (Tsh.18, 000/=) kama ilivyoainishwa katika Jedwali la Tatu la Sheria Ndogo hizi.

(2) Mmiliki yeyote atakayeruhusu mhudumu yeyote kufanya kazi bila kupimwa afya atawajibika kulipa faini isiyozidi shilingi elfu hamsini(50,000/=) au kifungo kisichozidi miezi 12 jela au vyote kwa pamoja.

Uwezo wa kukagua. Kufungwa kwa jengo la biashara lisilokidhi masharti ya afya.

22. (1) Afisa Mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kuingia katika jengo lolote wakati wowote wakati wa

(2)saa za kazi kukagua utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi,na endapo atalazimika kufanya kazi nje ya muda wa kazi kibali maalum kitatolewa na Mkurugenzi.

Afisa mwidhiniwa atakuwa na uwezo wa kubomoa au kuzuia watu kuishi katika jengo ambalo linahatarisha maisha ya watu na viumbe hai.

(3) Afisa Mwidhinwa atakuwa na uwezo wa kuagiza kufungwa kwa biashara yoyote au jengo ambalo halijakaguliwa au lililokaguliwa na kukutwa limekiuka kanuni na masharti ya afya chini ya Sheria Ndogo hizi

Ada ya ukaguzi wa afya.

23. (1) Halmashauri itatoza ada ya ukaguzi wa afya ambayo italipwa kwa mwaka kabla ya mwombaji kupewa leseni ya biashara.

Viwango vya ada.

(2) Viwango vya ada ya ukaguzi wa afya vitakuwa kama vilivyoainishwa katika Jedwali la Pili la Sheria Ndogo hizi.

Muda wa kulipa ada

24. (3) Ada ya ukaguzi wa afya italipwa kila mwanzo wa mwaka wa fedha wa

(4) Serikali, yaani mwezi Julai au wakati mwomba anapokuja kuomba leseni ya biashara.

Kufungua muziki kwa sauti kubwa

Mtu yeyote atakayeshindwa kulipa ada ya ukaguzi atawajibika kulipa kiwango hicho pamoja na adhabu ya asilimia hamsini ya kiwango anachodaiwa.

Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kufungulia muziki kwa sauti ambayo itasababisha kelele na kuwa kero kwa wakazi wengine.

Itakuwa ni wajibu kwa kila mmiliki wa kumbi za starehe kuweka vidhibiti sauti (sound proof) kwenye ukumbi wake.

SEHEMU YA III

UTUPAJI TAKA

Wajibu wa Halmashauri

25. (1) Halmashauri itatenga eneo maalum kwa ajili ya kutupia taka (dampo) na kutoa huduma ya uzoaji taka kwa malipo kutoka kwa wazalishaji au ghuba hadi kwenye dampo.

(2) Halmashauri itakuwa na jukumu la kuhamasisha uundaji wa Vikundi Jamii (CBOs) na kuvitambua ili kuviwezesha kufanya shughuli za udhibiti wa taka ngumu pamoja na usafi wa mazingira katika mitaa baada ya kuingia mkataba na Halmashauri.

Wajibu wa kuwa na pipa la taka.

26. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au mpangaji au mfanyabiashara kuhakikisha kuwa ana chombo imara chenye mfuniko kwa ajili kuhifadhia taka ngumu .

Kutupa taka katika sehemu maalum

(2) Itakuwa ni wajibu wa kila mkazi kuhakikisha kwamba anatupa uchafu, taka, maganda ya matunda, mabaki ya vocha za simu katika vyombo maalum vilivyowekwa kwa ajili ya kutunzia taka katika maeneo maalum yaliyotengwa.

Kibali cha kuteketeza taka ngumu

Itakuwa ni wajibu wa kampuni au taasisi inayohitaji kuteketeza taka kuomba kibali na usimamizi wa kuteketeza taka hizo na kulipia ada ya kibali ambayo ni shilingi laki mbili za kitanzania.

Marufuku kutupa taka ovyo

(4) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kutupa taka au uchafu wowote au kuacha kuwepo takataka au uchafu kwenye nyumba, uchochoroni, kiwanja, mfereji wa maji ya mvua, barabara na maeneo ya nyumba au mahali popote pasipotengwa kwa shughuli hiyo.

Uhifadhi maji taka

27. (1) Kila mmiliki wa nyumba anatakiwa kuhakikisha kuwa ana karo la kuhifadhi maji taka na atawajibika kunyonya maji taka pale karo linapojaa.

Kutiririsha maji taka

(2) Ni marufuku kutitirisha au kuelekeza maji, kutoka vyooni, bafuni, karoni, baada ya kufua au kuosha vyombo kwenda barabarani, uchochoroni, mtoni, kwenye vyanzo vya maji, meneo ya wazi, mfereji wa maji ya mvua au sehemu yoyote isiyotengwa kuhifadhi maji taka.

Usajili na malipo ya Biashara ya kunyonya maji taka

(3)

Itakuwa ni wajibu wa kila mtoa huduma ya kunyonya maji taka kujisajili kwenye Halmashauri ya Manispaa.

(4)

Kila mtoa huduma ya kunyonya maji taka atawajibika kulipia gharama za matumizi ya miundombinu ya maji taka kiasi cha shilingi laki mbili kwa Mwaka.

Taka za viwanda

28. (1) Itakuwa ni marufuku kwa kiwanda chochote kutoa au kusababisha kutoa uchafu wa aina yoyote, maji machafu au harufu mbaya na kusababisha kero kwa wakazi wa eneo la Halmashauri.

Ni marufuku kwa mtu yeyote kuendesha kiwanda chochote kinachotoa maji taka bila kuwa na mitambo ya kusafishia maji taka hayo ambayo imeidhinishwa na Halmashauri.

Ni marufuku mtu yeyote kuruhusu maji taka kutoka kiwandani au eneo lolote linalofanya utengenezaji kuingiza au kuelekeza katika vyanzo vya maji safi, ardhini, maeneo ya wazi, uchochoroni, mitaro iliyowazi kabla ya kuyasafisha kwa kiwango kinachokubalika na Halmashauri

(4) Ni wajibu wa kila mwenye kiwanda kuhakikisha kuwa taka zinazotoka kiwandani kama vile vumbi, maganda, moshi haziwafikii wala hazileti madhara kwa binadamu na viumbe wengine hai.

Uendeshaji wa viwanda

(5) Ni marufuku kuendesha shughuli za karakana, mashine ya kusaga, kuranda mbao, kukamua maji ya matunda,- kuchomelea vyuma au kuendesha shughuli yoyote inayozalisha uchafu ambao unaleta athari kwa binadamu na viumbe wengi katika maeneo ya makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za ujenzi.

Ada ya uzoaji taka

29. (1) Halmashauri itatoza ada ya uzoaji taka kutoka kwa kila kaya au mwenye jengo la biashara kwa viwango vilivyoainishwa katika Jedwali la Kwanza la Sheria Ndogo hizi.

(2) Ada ya uzoaji taka italipwa kwa miezi sita au mwaka husika na italipwa kwa Afisa mwidhiniwa ambaye atatoa stakabadhi ya kielektroniki kwa malipo yatakayolipwa na atajaza katika rejista ya wazalishaji taka.

(3) Iwapo mzalishaji wa taka atashindwa kulipia gharama ya huduma ya uzoaji taka , Halmashauri itamchukulia hatua za kisheria ikiwa ni pamoja na kufikishwa mahakamani.

Uteuzi wa wakala

30. Halmashauri inaweza kuteua kampuni, kikundi, kikundi cha jamii au Mtu binafsi kutekeleza majukumu yake chini ya Sheria Ndogo hizi.

SEHEMU YA IV

UJENZI NA MATUMIZI YA VYOO

Wajibu wa kuwa na choo na kukitumia

31. (1) Itakuwa ni wajibu wa kila mmiliki wa nyumba au mpangaji kuhakikisha kwamba nyumba yake ina choo safi, imara na madhubuti kwa matumizi ya wakazi wa nyumba hiyo na kuhakikisha kinatumika wakati wote.

Umbali wa kujenga choo

(2) Choo kinatakiwa kijengwe umbali wa mita sitini (60) kutoka kisima au chanzo chochote cha maji kinachotumika kwa matumizi ya Nyumbani.

Vyoo vya umma

32. (1) Halmashauri inaweza kumruhusu mtu binafsi, vikundi vya watu au Taasisi kujenga vyoo vya Umma (Public toilet) katika maeneo ambayo Halmashauri itaona kuwa kuna haja ya kufanya hivyo.

(2) Vyoo hivyo vitamilikiwa na Halmashauri au kwa ubia na wajenzi na vitakuwa ni vya kulipia kama itakavyokuwa imeelekezwa na Halmashauri katika mkataba wake na mawalaka watakaopewa kusimamia vyoo hivyo.

Vyoo vya Muda katika mikusa-nyiko

(3) Itakuwa ni wajibu wa kila mtu, kikundi, Taasisi yeyote kujenga vyoo vya muda kwa matumizi ya muda huo kwa idhini na usimamizi wa Halmashauri.Ikiwa mtu, kikundi au taasisi inalengo la kukutanisha watu kwa madhumuni ya kufanya sherehe, au shughuli yeyote katika eneo ambalo halina vyoo vya kudumu itajenga kwa matumizi hayo na baada ya matumizi vyoo hivyo vitaondolewa.

Vyoo katika majengo ya biashara

(4) Kila mmiliki wa jengo la biashara atatakiwa kujenga vyoo viwili hizi kwa ajili ya matumizi ya jinsia za kike na vyoo viwili kwa ajili ya jinsia ya kiume.

Ilani ya kujenga choo

33. (1) Endapo katika ukaguzi wa afya itagundulika kuwa nyumba yoyote haina choo au choo kilichopo kimejaa au hakifai kwa matumizi ya binadamu, Afisa Mwidhiniwa atatoa ilani ya siku thelathini kwa mmiliki wa nyumba au mpangaji akiainisha masharti ya kurekebisha hali hiyo ikiwa ni pamoja na kumuamuru muhusika kujenga choo kama ambavyo katika Jedwali la tano la Sheria Ndogo hizi.

Kufungwa kwa jengo

(2) Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1) Halmashauri inaweza kuamuru nyumba au jengo hilo lisitumike kwa shughuli za makazi au biashara hadi hapo hali hiyo itakapokuwa imerekebishwa.

Ilani ya Kuondoa kero

34. (1) Endapo Afisa Mwidhiniwa atagundua kuwa eneo alilokagua lina kero yoyote atatoa ilani ya siku saba (7) kwa

mmiliki wa nyumba, mpangaji, mtumiaji au mtu yeyote anayehusika akimtaka kuondoa kero hiyo kama ambavyo inavyoanishwa katika Jedwali la Nne la Sheria Ndogo hizi.

(2) Mtu yeyote atakayeshindwa kutekeleza masharti ya ilani aliyopewa ndani ya muda ulioainishwa kwenye ilani atakuwa ametenda kosa.

Mkurugenzi kuteua mkaguzi

35. (1) Mkurugenzi anaweza kumteua mtu yeyote kuwa mkaguzi kwa ajili ya kufanya ukaguzi wa usafi katika eneo la Halmashauri.

Uwezo wa kutoa adhabu ya papo kwa papo

(2) Mkaguzi atakuwa na uwezo wa kutoa adhabu ya papo kwa papo kwa mtu yeyote atakayekutwa amechafua mazingira kwa kutupa takataka mahali popote pasiporuhusiwa.

(3) Faini itakayotozwa na mkaguzi haitazidi shilingi elfu hamsini.

Makosa

36.Mtu yeyote atakuwa ametenda kosa endapo;

(a) atamzuia au kujaribu kumzuia Afisa Mwidhiniwa asitekeleze wajibu wake chini ya Sheria Ndogo hizi; au

(b) atamshawishi mtu au kundi la watu kumzuia Afisa Muidhiniwa asitekeleze wajibu wake chini ya Sheria Ndogo hizi,

(c) atamwaga takataka katika mtaa, mtaro wa maji ya mvua, uchochoroni, au mahali popote hadharani au katika eneo lolote la wazi bila idhini ya Halmashauri;

(d) ataendesha biashara ya pombe ndani ya nyumba ya makazi;

(e) atatirirsha maji machafu barabarani au katika eneo la nyumba ya jirani;

(f) ataosha magari, kufua, kunywesha mifugo na kukoroga dawa za mimea ndani ya mito, mabwawa, lambo au ndani ya chanzo au kisima kinachotumika kwa matumizi ya binadamu;

(g) atauza vyakula vilivyopikwa barabarani au nje ya majengo mengine;

(h) atafanya matengenezo ya magari, pikipiki na

mitambo, kuendesha shughuli za viwanda katika maeneo ya wazi, makazi, barabarani, uchochoroni, au katika maeneo yasiyotengwa kwa shughuli hizo bila kuzingatia taratibu za mipango miji;

(i) ataanzisha au kufungua karakana katika majengo au majumba au maeneo ya makazi;

(j) ataenda haja ndogo au kubwa hovyo barabarani, uchochoroni, upenuni au mahali popote ambapo siyo chooni.

(k) atashindwa kuhifadhi chakula kwenye kabati safi lililofunikwa na lenye kioo;

(l) atapiga muziki kwa sauti kubwa kwenye maeneo ya makazi bila kuwa na kibali cha Halmashauri.

Adhabu

37. Mtu yeyote atakayekiuka masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na iwapo atapatikana na hatia kama hakuna adhabu maalumu iliyoainishwa katika kifungu kilichokiukwa atatozwa faini isiyopungua shilingi Elfu Hamsini au kifungo kisichopungua miezi 12 jela au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani faini na kifungo.

JEDWALI LA KWANZA
Limetungwa chini ya kifungu cha 29(1)

Ada ya Uzoaji taka.

Na.	Eneo.	Kiwango cha ada kwa mwaka
1.	Nyumba za kuishi au makazi kwa kaya	24,000/=
2.	Maduka ya Rejareja, Baa, Grosari, wachoma chips , Kuku, nyamachoma, Saluni, Baba/Mamalishe, Sonara, Mafundi nguo, wachoraji, studio, Waosha magari, Maduka ya kuuza dawa za binadamu, maduka ya kuuza dawa za kilimo na mifugo, Klabu za muziki za usiku, vibanda vya wakala wa mabasi ya mikoani, Masoko kwa chumba, Wauza bidhaa katika magari.	60,000/=
3.	Mgahawa	84,000/=
4.	Nyumba za kulala wageni, Wauza mbao au karakana za kuranda mbao, Gereji, Duka la jumla, Vituo vya mafuta,	120,000/=

	Hotel, Godown, Supermarket, Hardware, Hostel, Shule za msingi na sekondari, Vyuo, Sehemu za maonyesho ya biashara,vituo vya kutolea huduma za afya.	
5.	Magenge,Wauza matunda mtaani,	.. 24,000/=
6.	Ofisi , Taasisi, Kampuni, viwanda vikubwa,Taasisi za fedha,	300,000/=

JEDWALI LA PILI

Limetungwa chini ya kifungu cha 23(2)

Ada ya ukaguzi wa Afya

Na.	Aina ya biashara	Ada kwa mwaka
1.	Baa na maduka ya vinywaji (Groceries), Migahawa, mama na baba lishe, maduka ya kuuza nyama (bucha)	20,000/=
2.	Nyumba za wageni (Guest House) na Hoteli, kumbi za starehe, mikutano, Hosteli, Viwanda,	50,000/=
3.	Majengo mengine ya biashara	10,000/=

JEDWALI LA TATU

Limetungwa chini ya kifungu cha 21(1)

Ada ya upimaji wa Afya

Aina ya biashara	Ada kwa miezi sita.
Kila mhudumu wa nyumba ya kulala wageni, Hoteli, Mgahawa, cafe, maduka ya nyama (bucha), wauza maziwa, viwanda, maduka ya vyakula, Muuza vyakula vilivyopikwa au kukaangwa anawajibika kujisajili kwa Halmashauri ili kubainisha usalama wa Afya yake kabla ya kutoa huduma kwa wateja kama inavyoelekezwa na sheria ya Afya ya Jamii namba 1 ya Mwaka 2009. Kila mhudumu atapimwa Afya yake kila baada ya miezi sita.(6)	18,000/= kila anapopimwa

JEDWALI LA NNE

Limetungwa chini ya kifungu cha 34 (1)

HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA

ILANI YA KUONDOA KERO

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa kifungu cha 34 cha Sheria Ndogo za Afya na Usafi wa Mazingira za Halmashauri ya Manispaa ya Singida, 2018.

SEHEMU 'A'

Ndugu..... wa Mtaa/ Kijiji.....Kata ya .....Unaarifiwa kwamba katika ukaguzi uliofanyika Tarehe ..... mwezi ..... mwaka .... Katika nyumba yako ya Biashara / kuishi / kutolea Huduma / kiwanja * iliyopo eneo la.....kumekutwa machukizo /kero / uchafu *; kama ifuatavyo;

1) .....
2) .....
3) .....
4) .....

SEHEMU 'B'

Kwa ilani hii unaamriwa kurekebisha / kuondoa /kusafisha* kwa;

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

SEHEMU 'C'

Unapewa muda wa siku saba (7) tangu siku ya kupokea ilani hii, unatakiwa kutekeleza yote yaliyoelezwa katika sehemu 'B' ya Ilani hii, kushindwa kwako kutekeleza ndani ya muda uliopewa Halmashauri italazimika kukuchukulia hatua kali za kisheria bila kulazimika kukupa taarifa nyingine.

.....

AFISA MWIDHINIWA

IMETOLEWA NA;
Jina;.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

IMEPOKELEWA NA;
Jina;.....
saini.....
wadhifa.....
Tarehe.....

*Futa lisilohusika

JEDWALI LA TANO

Limetungwa chini ya kifungu cha 33(1)

HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA

ILANI YA KUJENGA CHOO

Ilani hii imetolewa kwa mujibu wa kifungu cha 33 cha Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida, 2017.

SEHEMU 'A'

Ndugu.....wa Mtaa / Kijiji.....Kata ya.....Unaarifiwa kwamba katika ukaguzi uliofanyika Tarehe.....mwezi.....mwaka.... Katika nyumba yako ya Biashara/kuishi/kutolea Huduma*/ Namba..... iliyopo eneo la .....katika Kitongoji/Mtaa*.....Kijiji cha..... Kata ya .....

Imekuwa haina choo/ choo kimejaa / kimeharibika* hivyo unaamriwa kutekeleza mambo yafuatayo;

(1) .....
(2) .....
(3) .....
(4) .....

SEHEMU 'B'

Unapewa muda wa siku thelathini (30) tu tangu siku ya kupokea ilani hii kutekeleza maelekezo na maagizo yote yaliyoelezwa katika sehemu 'A' ya Ilani hii,

SEHEMU 'C'

Ukaguzi wa kuthibitisha utekelezaji wa maelekezo uliyopewa utafanyika tarehe.....endepo utashindwa kutekeleza maelekezo ndani ya muda uliopewa Halmashauri itakuchukulia hatua kali za kisheria bila kukupa taarifa nyingine zaidi.

.....

AFISA MWIDHINIWA

IMETOLEWA NA;
Jina;.....
Saini.....
Wadhifa.....
Tarehe.....

IMEPOKELEWA NA;
Jina;.....
saini.....
wadhifa.....
Tarehe.....

*Futa lisilotakiwa.

HATI YA KUFIFIRISHA KOSA

GN. NO. 159 (Contd)

Mimi..... Nakiri mbele ya ..... Mkurugenzi wa Halmashauri ya Manispaa ya SINGIDA /Afisa mwidhiniwa kwa niaba ya Mkurugenzi kwamba mnamo Tarehe..... ya mwezi wa ..... Mwaka ..... nilikutwa na kosa kwa kukiuka masharti ya kifungu cha ..... Cha Sheria Ndogo za (Afya na Usafi wa Mazingira) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za mwaka 2017, Nipo tayari kulipa kiasi cha faini ninachodaiwa kama kifungu cha 37 kinavyoeleza.

Nathibitisha kwamba maelezo ya hapo juu ni ya kweli na nimeyatoa kwa hiari yangu kadri ya ufahamu wangu.

Tarehe ..... Sahihi.....

MBELE YA

Sahihi: .....

Jina: .....

Cheo: .....

Tarehe: .....

Nembo ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida imewekwa katika Sheria Ndogo hizi kufutia Azimio la Baraza la Halmashauri lililoketi tarehe 15 Agosti 2017 katika ukumbi wa Halmashauri na Nembo hiyo iliwekwa mbele ya

BRAVO KIZITO LYAPEMBILE
Mkurugenzi wa Manispaa ya Singida

GWAE CHIMA MBUA
Mstahiki Meya wa Manispaa ya Singida

NAKUBALI

Dodoma
12 Februari, 2019

SELEMANI S. JAFO (MB)
Waziri wa Nchi-or- Tamisemi

TANGAZO LA SERIKALI NA. 161 la tarehe 22/2/2019

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA

SURA YA 290

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya vifungu vya 6(1) (u) na 16 (1)

SHERIA NDOGO ZA (USHURU WA HUDUMA) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA 2019

Jina na tarehe ya kuanza kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Ushuru wa Huduma) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida, 2019 na zitaanza kutumika mara baada ya kutangazwa katika Gazeti la Serikali.

Matumizi

2.Sheria Ndogo hizi, zitatumika katika eneo lote la Halmashauri ya Manispaa ya Singida.

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi, isipokuwa pale itakapoelezwa vinginevyo:-

"Afisa Mwidhiniwa" maana yake ni mtumishi yeyote wa Halmashauri au mtu yeyote mwingine atakayeteuliwa na Halmashauri kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi;

"Halmashauri" maana yake Halmashauri ya Manispaa ya Singida

"hesabu" maana yake ni jumla ya mauzo au ununuzi ikiwa ni pamoja na ushuru na ada katika mwaka husika wa mapato.

"hesabu za mwisho" maana yake ni taarifa za kihasibu zinazowasilishwa na mlipa ushuru baada ya kipindi cha hesabu kwa mujibu wa kifungu cha 13 cha Sheria Ndogo hizi, zikijumuisha nyaraka, hesabu au maelezo yoyote yahusuyo kiasi na thamani ya kifedha ya bidhaa au huduma zilizowasilishwa, kusambazwa, kutolewa au kuuzwa

kibiashara;

"kipindi cha hesabu" maana yake ni muda ambao mlipa ushuru itatakiwa kuwasilisha hesabu za mauzo yake;

'Mkurugenzi" maana yake Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri au mtumishi yeyote atakayeteuliwa kwa wakati huo kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

Sura ya 290

"mlipa ushuru" maana yake ni kampuni, tawi la kampuni, mtu au taasisi inayofanya biashara katika eneo la Halmashauri;

"Sheria" maana yake ni Sheria ya Fedha ya Serikali za Mitaa.

"

Ushuru wa Huduma" maana yake ni malipo yanayotolewa kwa Halmashauri kutoka kwa kampuni, tawi la kampuni, mtu au taasisi inayofanya biashara yenye leseni iliyotolewa chini ya Sheria yoyote;a kwa huduma za umma inazotumia kufanya biashara katika eneo la Halmashauri;

"Wakala" maana yake ni mtu, kikundi cha watu au kampuni iliyoingia mkataba na Halmashauri kwa ajili ya kukusanya ushuru wa huduma.

Utozaji wa Ushuru

4. (1) Halmashauri itatoza na kukusanya Ushuru wa huduma kutoka kwa kila mlipa ushuru..

(2) Ushuru utakaotozwa kwa mujibu wa Kanuni Ndogo ya (1) utatozwa katika kila kipindi cha hesabu kwa kiwango cha asilimia sifuri nukta tatu (0.3%) ya mauzo ya bidhaa au huduma yanazofanyika katika eneo la Halmashauri kabla ya kutoa Kodi ya Ongezeko la Thamani na Ushuru wa Bidhaa.

Ukaguzi wa kumbukumbu za biashara

5. (1) Mkurugenzi, Afisa Mwidhiniwa au Wakala anaweza katika muda wa kazi, kuingia kwenye jengo au eneo la biashara la mlipa ushuru kwa nia ya kufanya ukaguzi na tathmini ya kumbukumbu za biashara, vitabu vya hesabu na taarifa nyinginezo kama atakavyoona inafaa kufanyiwa ukaguzi kwa ajili ya kujua kiwango sahihi cha ushuru kinachotakiwa kulipwa.

6. (1)Bila kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (1), Mkurugenzi anaweza,, kwa taarifa ya maandishi ya siku saba, kumtaka mlipa ushuru kuwasilisha kumbukumbu za kibiashara na vitabu vya hesabu, kwa nia ya kupata taarifa kwa ajili ya kufanyiwa tathmini au kukusanya Ushuru wa Huduma.

(2) Kwa madhumuni ya utekelezaji wa masharti ya kifungu kidogo cha (1), Mkurugenzi anaweza kumtaka mlipa ushuru kufika mbele yake.

Muda wa Kulipa

7. Bila kuathiri masharti ya Sheria ya Fedha ya Serikali za Mitaa na sheria nyingine yoyote, kila mlipa ushuru atatakiwa kuwasilisha hesabu za awali na kulipa ushuru unaotakiwa katika kila kipindi cha miezi mitatu katika mwaka wa fedha wa Serikali.-

Hesabu za mwisho

8. (1) Kila mlipa ushuru atatakiwa kuwasilisha kwa Halmashauri hesabu za mwisho katika kipindi cha miezi mitatu tangu kumalizika kwa kipindi cha hesabu.

(2)Mkurugenzi au Afisa Mwidhiniwa anaweza:

(a) kukubali hesabu za mwisho na kutathmini ushuru katika msingi huo;

(b) kukataa hesabu za mwisho na kufanya tathmini kuhusu hesabu hizo iwapo atakuwa na sababu za msingi za kuamini kuwa hesabu hizo siyo sahihi.

(3) Iwapo mlipa ushuru hajawasilisha hesabu za mwisho kwa mwaka wa fedha husika na ametakiwa kufanya hivyo kwa notisi ya siku thelathini, Mkurugenzi au Afisa Mwidhiniwa anaweza kwa kadri atakavyoona inafaa, kuamua kiwango cha hesabu za mlipa ushuru huyo, kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

(4) Ushuru uliothaminiwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, utalipwa katika siku thelathini tangu tarehe ya kufanya tathmini.

Makosa na Adhabu

9. Kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi mtu ye yote atakuwa ametenda kosa endapo:-

(a) akiwa ni mlipa ushuru, atashindwa kulipa ushuru wa huduma ndani ya muda ulioainishwa katika sheria ndogo hizi;

(b) akiwa ni mlipa ushuru, atashindwa kuwasilisha hesabu sahihi kwa Halmashauri;

(c) atashindwa kutunza kumbukumbu yoyote au nyaraka kwa ajili ya ukaguzi;

(d) atamzuia au atajaribu kumzuia Mkurugenzi, Afisa Mwidhiniwa au Wakala kutekeleza majukumu yake aliyopewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

(2) Mtu ye yote atakayetiwa hatiani kwa kosa lililoainishwa katika kifungu kidogo cha (1) atatozwa faini isiyozidi shilingi laki tatu kutumikia kifungo kisichozidi miezi kumi na mbili au adhabu zote kwa pamoja yaani faini na kifungo.

Mamlaka ya Mkurugenzi kufifilisha kosa

10 (1) Bila ya kuathiri masharti ya Sheria Ndogo hizi, Mkurugenzi atakuwa na mamlaka ya kufifilisha kosa kwa kumtoza mtu yeyote atakayekiri kutenda kosa chini ya Sheria Ndogo hizi na kuwa tayari kulipa Ushuru wa Huduma, faini isiyozidi shilingi laki tatu

(2) Mtu atakayekiri kosa chini ya kifungu kidogo cha (1) atatakiwa kujaza fomu maalum iliyoainishwa kwenye Jedwali la Sheria Ndogo hizi.

Kufuta Sheria Ndogo Tangazo la Serikali Na. 31 la Mwaka

11 Sheria Ndogo za (Ushuru wa Huduma) za Halmashauri ya Mji wa Singida za Mwaka 2006 zimefutwa.

JEDWALI

(Limetungwa Chini ya Kifungu cha 10 (2))

FOMU YA KUFIFILISHA KOSA

Mimi ..... mwenye Simu Na..... wa S.L.P.....ninayefanya biashara..... katika eneo la ..... lililopo katika eneo la Mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida, kwa hiari yangu mwenyewe nakiri kuwa tarehe.....mwezi..... mwaka..... nilikiuka kifungu cha..... cha Sheria Ndogo za (Ushuru wa Huduma) za Halmashauri ya Manispaa ya Singida za mwaka 2019.

Kwa hiyo, kwa hiari yangu mwenyewe na bila kushurutishwa na mtu yeyote nakubali kulipa faini iliyoainishwa kwenye Sheria Ndogo hizi iwapo Mkurugenzi ataamua kutekeleza madaraka yake aliyopewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

Jina.....

Saini:..... Tarehe: .....

MBELE YANGU:
Jina:.....

Saini:.....

Wadhifa:.....

Tarehe:.....

Nembo ya Halmashauri ya Manispaa ya Singida imewekwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia Azimio la Baraza la Halmashauri lililoketi tarehe 15 Agosti 2017 katika ukumbi wa Halmashauri na nembo hiyo iliwekwa mbele ya

BRAVO KIZITO LYAPEMBILE
Mkurugenzi wa Manispaa ya Singida

GWAE CHIMA MBUA
Mstahiki Meya wa Manispaa ya Singida

NAKUBALI

Dodoma
12 Januari, 2019

SELEMANI S. JAFO (MB)
Waziri wa Nchi –or- Tamisemi